

1865

3. Beh. af Lovf. om det offentlige Fattigvæsen.

1866

dem herfra og dertil. Derfor vil jeg ønske, at den høitærede Indenrigsminister, inden vi atter se dette Lovforslag, vil prøve, om det ikke er muligt at fæste de statistiske Oplysninger dels fra Landkommunerne og dels fra Byerne, som kunne være os til Vejledning. Noget Saadant have vi slet ikke nu. Vi have vel statistiske Oplysninger, men de vise ikke, for hvor Mange Forsørgelsesstedet begrændes ved Fødestedet, og for hvor Mange det begrændes ved Ophold. En saadan Opgjørelse have vi vel set nemlig fra Kjøbenhavn for Ladegaarden; men den Opgjørelse gif rigtig nok stik imod den Opfattelse, der her er gjort gjældende, nemlig at det er Folk fra Landet, der bebyrde Kjøbstæderne; thi Opgjørelsen viste, at det overvejende Antal var født her i Byen.

Jessen: Paa Grund af det, der blev fremført af den ærede 1ste Landstingsmand for 1ste Kreds (Madvig), og som jeg i Meget kan slutte mig til, om der endogaa var Noget deri, jeg ikke var ganske enig i, men navnlig paa Grund af, at der ved dette Lovforslag vil blive lagt nye og store Byrder over paa Kjøbstæderne, som jeg ikke kan anse for billige, og som ikke burde pålægges dem, og endelig fordi jeg ikke ser, at Hovedmangelen i den hidtilværende Lovgivning, nemlig Mangelen ved Forsørgelsesstedet, paa nogen Maade er bleven afhjulpet ved dette Lovforslag, skal jeg stemme mod Lovforslaget.

Scholer: Maa jeg bede om Ordet.

Formanden: Det ærede Medlem har Ordet. Kun skal jeg bemærke, at det ikke er nød vendigt, at ærede Medlemmer udtale, om de vill stemme for eller imod Lovforslaget; det vil jo snart vise sig ved Afstemningen.

Scholer: Det er kun en ganske kort Bemærkning, jeg vil gjøre. Forsaavidt det ærede Medlem af Udvalget her til Høire (S. Andersen) yttede, at, naar det viste sig, naar vi anden Gang kom til at behandle Lovforslaget, at Kjøbstæderne vare prægetaverede med Hensyn til dette Spørgsmaal, kunde han være med til at stemme for et Forslag om at lade disse Kommuner tilflyde Noget fra andre Kommuner, skal jeg dog bemærke, at jeg ikke tror, det vilde være heldigt, om man kom ind paa, at Kjøbstæderne skulde tilflyde Noget til Landet og Landet til Kjøbstæderne. Jeg vilde anse det for heldigere og langt hensigtsmæssigere, om alle de smaa Kjøbstæder, der klage over, at

de ikke kunne bære deres Udgifter, forlangte at miste deres indbildte Kjøbstædverdighed og blive Landkommuner, saa kom vi ind paa det Naturlige; thi det er virkelig en indbildt Fornemhed, naar man i de smaa Kjøbstæder tror, at man skal holde paa Kjøbstædverdigheden for at hedde Kjøbstædeborgere. Man vilde komme ind paa det naturlige Forhold og ud over en Del præfære Spørgsmaal om Grændserne mellem By og Land, naar disse smaa Kjøbstæder bleve Landkommuner.

Oyenbøll: Jeg skal kun gjøre en ganske kort Bemærkning til den sidste ærede Taler og til mange andre ærede Talere, der saa ofte have påstaaet, at de smaa Kjøbstæder blot kunde gaa over til at blive Landkommuner, for at opnaa alle de Fordele, de længes efter. Ja, dersom de ærede Herrer fra Landet vilde garantere, at Kjøbstæderne uden store Opoffrelser kunde gaa over til at blive Landkommuner; men de ærede Herrer kunne være rolige for, at det vilde vise sig at være en dyr Historie for en Kjøbstad at komme ind under en Landkommune, og at det vilde blive alt Andet end en Fordel for den.

Sonne: Jeg ønsker blot for mit Vedkommende at gjøre en Indsigelse imod, at Mindretallet som Motiv for at holde paa Fødestedet fornemmelig skulde have haft økonomiske Grunde med Tilfidsættelse af de Humanitæts-hensyn, man burde tage. Jeg har stemt og virket for Fødestedet, fordi det efter min Mening var det eneste, der var i Stand til at afhjælpe de mange Misbrug, som vi høre finde Sted trindt omkring i Landet; jeg har stemt for Fødestedet, fordi det vilde simplificere Bestyrelsen af Fattigvæsenet i høi Grad, og jeg har derhos søgt at paavise, at den Fattige, naar han dog ikke faar Forsørgelse i Opholdskommunen, ligesaa godt kan begive sig hen til Fødestedet som til den anden Kommune, som han selv har bestemt sig til at forlade. Vi have slet ikke tilfidsat Humanitæts-hensynet, og det er en Imødekommen mod dette Hensyn, naar vi ere gaaede ind paa de 10 Aar, naar Vedkommende har opholdt sig i Kommunen saalænge, idet vi have erkjendt, at det var humant at lade ham blive der, hvor han har været saalænge.

Ordføreren: Jeg skulde have anset det for heldigt, om man ikke var kommen ind paa Spørgsmaalet om, hvilke Motiver der have bestemt de enkelte Medlemmer til at stemme i den